

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง มงคล 108 ประการในรอยพระพุทธรูปทวดเขาดีสลัก	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่อง การอ่านคำบาลี	เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

2. สาระสำคัญ

ภาษาบาลี เป็นภาษาที่พบในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ในคำสอน และพุทธสุภาษิต มีหลักในการอ่านที่ถูกต้อง ควรศึกษาวิธีการอ่านคำในภาษาบาลีเพื่อการอ่าน และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำบาลีได้
2. นักเรียนสามารถอ่านคำที่มาจากคำบาลีได้

4. สาระการเรียนรู้

1. หลักการอ่านและเขียนสระ ในภาษาบาลี
2. หลักการอ่านและเขียนพยัญชนะในภาษาบาลี
3. คำบาลีที่มีในบทเรียน เรื่อง มงคล 108 ประการในรอยพระพุทธรูปทวดเขาดีสลัก

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ใครเคยไปนมัสการรอยพระพุทธรูปที่ใดมาบ้าง ให้ออกมาเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง
2. ครูนำภาพที่ประชาชนไปนมัสการรอยพระพุทธรูปเขาชีจรรย์ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งจะเปิดให้นมัสการปีละ 2 ครั้ง ให้นักเรียนดู
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าการไปเที่ยววัดเขาชีจรรย์และการสักการะบูชา รอยพระพุทธรูป มีกิจกรรมใดบ้างที่นอกเหนือจากนี้
4. ครูซักถามนักเรียน ใครเคยกล่าวคำบูชารอยพระพุทธรูปหรือไม่ ถ้ามีให้นักเรียน ออกมากล่าวให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นสอน

5. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
6. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ เวลา 10 นาที
7. ครูอธิบายเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับการนมัสการรอยพระพุทธรูปให้นักเรียนฟัง
7. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนภาษาบาลี
8. ครูให้นักเรียนฝึกอ่านคำนมัสการรอยพระพุทธรูป
9. ครูสุ่มนักเรียนออกมาอ่าน 2 - 3 คน เพื่อตรวจสอบว่าอ่านได้ถูกต้องหรือไม่
10. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านและเขียนภาษาบาลี
11. นักเรียนนำหลักการอ่านคำบาลีมาอ่าน คำนมัสการรอยพระพุทธรูปอีกครั้งหนึ่ง
12. ให้นักเรียนนำคำนมัสการไปเขียนคำอ่านเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งครู
13. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม อ่านคำบาลีตามใบงานที่ 1 เรื่อง การอ่านคำบาลี

ขั้นสรุป

14. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการอ่านบาลีที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
15. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำคำนมัสการไปเขียนคำอ่านเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งครู
16. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

6. วัสดุอุปกรณ์/สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน
2. คำกล่าวนมัสการรอยพระพุทธรูป
3. ภาพรอยพระพุทธรูป เขาชีจรรย์
4. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านและการเขียนภาษาบาลี
5. ใบงานที่ 1 เรื่อง คำอ่านภาษาบาลี

6. ใบงานที่ 2 เรื่อง การอ่านคำนมัสการรอยพระพุทธรบาท

7. แบบทดสอบหลังเรียน

7. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ/เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถบอกหลักการอ่านคำบาลีได้	แบบทดสอบ	เกณฑ์ผ่าน 60 %
2. นักเรียนสามารถอ่านคำที่มาจากคำบาลีได้	แบบประเมิน	เกณฑ์ผ่าน 60 %

8. กิจกรรมเสนอแนะ

-

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การอ่านคำบาลี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ

1. คำว่า สุขี อ่านว่าอย่างไร

ก. สุข

ข. สุขัง

ค. สุขา

ง. สุขะ

2. ภคฺวา อ่านว่าอะไร

ก. พะ - คะ - วา

ข. พัก - คะ - วา

ค. พค - วา

ง. พัก - วา

3. สุขฺโต อ่านว่าอะไร

ก. สุข - คะ - โต

ข. สุข - คะ - โต

ค. สุข - โต

ง. สุข - โต

4. เสยฺโย อ่านว่าอะไร

ก. เส - ยะ - โย

ข. เส - ยัง - โย

ค. เส - โย

ง. เสย - โย

5. ภิกขุ อ่านว่าอะไร
 ก. พิก - กะ - ขุ
 ข. พิ - ขุ
 ค. พิก - ขุ
 ง. ไม่มีข้อใดอ่านถูก
6. อทินนา อ่านว่าอะไร
 ก. อะ - ทิ - นะ - นา
 ข. อะ - ทิ - นา
 ค. อะ - ทิน - นา
 ง. อะ - ทิน - หนัง - นา
7. สุกติ อ่านว่าอะไร
 ก. สุ - คะ - ตี
 ข. สุ - คะ - ติง
 ค. สุก - ตี
 ง. สุก - ติง
8. วิสฺสุ อ่านว่าอะไร
 ก. วิ - สฺง
 ข. วิ - สฺ
 ค. วิ - สฺง
 ง. วิส - สฺง
9. อรหิ อ่านว่าอะไร
 ก. ออ - หัง
 ข. ออ - ระ - หัง
 ค. อะ - ระ - หัง
 ง. อะ - ระ - หะ
10. สมมาสมพุทฺธส อ่านว่าอะไร
 ก. สม - มา - สม - พุด - ทัด - สะ
 ข. สัม - มา - สัม - พุด - ทัด - สะ
 ค. สะ - มา - สะ - พุด - ทัด - สะ
 ง. ไม่มีข้อใดอ่านถูก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การอ่านคำบาลี

1. ข	6. ต
2. ก	7. ข
3. ข	8. ก
4. ง	9. ค
5. ค	10. ข

ภาพรอยพระพุทธรบาท เขาศิขณู

รอยพระพุทธรบาทที่เขาศิขณู จังหวัดจันทบุรี
 เปิดให้ขึ้นไปสักการบูชาปีละ 2 เดือน ช่วงเดือนสาม ถึงเดือนห้าของไทย
 คณาจารย์รอยพระพุทธรบาท (คัดลอกมาจากเขาศิขณู)
 อิมัง พุทธปาทั้ง สัจจะ คาระเวนะ วันทานะ นะมามิหัง
 พุติยัมปี อิมัง พุทธปาทั้ง สัจจะ คาระเวนะ วันทานะ นะมามิหัง
 ตะติยัมปี อิมัง พุทธปาทั้ง สัจจะ คาระเวนะ วันทานะ นะมามิหัง

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านและเขียนภาษาบาลี

ภาษาบาลีมีหลักในการอ่านและการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว พระธรรมหลักคำสอนต่าง ๆ ของพระพุทธศาสนาล้วนบันทึกด้วยภาษาบาลี ปัจจุบันการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ก็ยังนิยมใช้ภาษาบาลี นักเรียนจึงควรอ่านและเขียนได้บ้างตามสมควร เพื่อจะได้ศึกษาหลักธรรมได้เข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยใช้หลักการดังนี้

สระในภาษาบาลี

สระในภาษาบาลี มีอยู่ 8 ตัว คือ

อ อา อิ อี อุ ู เอ โอ

อ่านว่า อะ อา อิ อี อุ ู เอ โอ

ข้อควรจำ

- ตัว อ ไม่อ่านว่า ออ แต่อ่านว่า อะ
- สระในภาษาบาลีเมื่อนำไปประกอบกับพยัญชนะจะละตัว อ ทิ้ง ให้เหลือเฉพาะตัวสระเท่านั้น เช่น สิโย, มาตาปิโตร เป็นต้น
- ตัวสระ อ ถ้าหากประกอบกับพยัญชนะในภาษาบาลี จะไม่มีตัวรูปของสระ (ะ) อยู่ เช่น คมติ อ่านว่า คะ – มะ – ตี

พยัญชนะในภาษาบาลี

พยัญชนะในภาษาบาลี มีทั้งหมด 33 ตัว

สังเกตว่า ต้องมีจุดอยู่ใต้ตัวสะกดด้วย ถ้าไม่มี (.) ให้อ่านออกเสียงตามของมันเอง

เช่น

สุตวา   อ่านว่า   สุต – ตะ – วา

ชิตวา   อ่านว่า   ชิต – ตะ – วา

หลักการอ่านคำบาลี

1. พยัญชนะที่ไม่มีสระอาศัยอยู่ด้วย ให้อ่านออกเสียงมีสระ อะ ทุกแห่ง เช่น

นโม	อ่านว่า	นะ - โม่
ปฏิบัติ	อ่านว่า	ปะ- ตี -ปะ - ทา
อนากลา	อ่านว่า	อะ-นา-กะ - ลา

2. พยัญชนะที่ไม่มีสระอาศัย แต่มีตัวสะกดอยู่หลัง โดยมีพินทุหรือจุดบอด (.) อยู่ใต้ตัวสะกดนั้น จุด (.) มีค่าเท่ากับไม้หันอากาศอย่างเดียว เช่น

อคคโต	อ่านว่า	อัก -คะ - โต
ธมฺมทชโย	อ่านว่า	ท่า -มัด - ชะ - โย

3. พยัญชนะที่มีสระอาศัยอยู่ มีตัวสะกดตามหลัง โดยมีจุดอยู่ใต้ตัวสะกดนั้น ให้ออกเสียงเป็นตัวสะกดธรรมดา เช่น

ภิกขโว	อ่านว่า	ภิก-ชะ - โว
ปุญญุกเขตต	อ่านว่า	ปุ-น- ยัก -เขต - ตัง
โมคคัลลาน	อ่านว่า	โมก -คัน -ละ - หนัง

4. คำใดที่ลงท้ายด้วย ตวา ต้องออกเสียงตัว ต สะกด และออกเสียงตัวมันด้วย ออกเสียงสั้น เช่น

กตฺวา	อ่านว่า	กัต -ตะ - วา
กตฺวาน	อ่านว่า	กัต -ตะ-วา - นะ
คเหตฺุวา	อ่านว่า	คะ-เหต-ตะ - วา
สุตฺวา	อ่านว่า	สุต-ตะ - วา

สังเกตว่า ต้องมีจุดอยู่ใต้ตัวสะกดด้วย ถ้าไม่มี (.) ให้อ่านออกเสียงตามของมันเอง เช่น

สุตฺวา	อ่านว่า	สุต -ตะ - วา
ชิตฺวา	อ่านว่า	ชิต -ตะ - วา

5. มีบางศัพท์ จะต้องออกเสียงเป็นตัวสะกดด้วย ในขณะที่เดียวกันต้องออกเสียงตัวมันเองด้วย แต่ตัวของมันเองนั้นเสียงสั้นมาก เช่น

ภทวนตราโย อ่านว่า พระ - วัด - ตะ - วัน - ตะ - รา - โย

สยกฺขุโต อ่านว่า สัก - กะ - ยะ - ขุ - โต

6. ถ้ามี ร อยู่ท้ายตัวสะกด ให้ออกเสียงกล้ำกัน เช่น

พรหมาน อ่านว่า พรหม - มา - หนิง

พราหมณฺเณ อ่านว่า พรหม - มะ - เน

7. พยัญชนะตัวใดก็ตามที่มีจุดอยู่ใต้ ซึ่งไม่ใช่ตัวสะกด ให้ออกเสียงดังของมันเองเท่านั้น

ทวิ อ่านว่า ทะ - วิ

กาดเว อ่านว่า กา - ตะ - เว

จกขวายตฺน อ่านว่า จัก - ขะ - วา - ยะ - ตะ - หนิง

8. พยัญชนะตัวใดก็ตามมี นิคหิต ( ) อยู่ข้างบน ไม่มีสระอยู่ด้วย นิคหิตนั้นมีค่าเท่ากับ อัง เช่น

พุทฺธ อ่านว่า พุด - ทัง

อกฺสุ อ่านว่า อะ - กัง - สุ

อุปาทานฺ อ่านว่า อุ - ปา - ทา - หนิง

ถ้ามีสระอยู่ด้วยจะเป็นสระ อิ หรือ อุ ก็ตาม นิคหิตนั้น มีค่าเท่ากับตัว ง สะกดอย่างเดียว เช่น

วิสุ อ่านว่า วิ - สุง

กร อ่านว่า กะ - รัง

9. คำใดที่สะกดด้วย เอยย ให้ออกเสียง ใ้ยะ สั้นๆ เช่น

กเรยฺย อ่านว่า กะ - ไรยะ

สะกดแบบไทยและบาลี

การอ่านภาษาบาลีจากคำอาราธนาศีล อาราธนาธรรม อาราธนาพระปริตร โดยมี การสะกดแบบบาลี แบบไทย และคำแปล ดังนี้

1. คำอาราธนาศีล

สะกดแบบบาลี

- มยฺหิณเต วสุวิสุรภขณตถายะ ติสฺรเณนสหปญฺจสีลานิยาจามุ
- ทุดิยฺมปีมยฺหิณเต วสุวิสุรภขณตถายะ ติสฺรเณนสหปญฺจสีลานิยาจามุ
- ตุดิยฺมปีมยฺหิณเต วสุวิสุรภขณตถายะ ติสฺรเณนสหปญฺจสีลานิยาจามุ

สะกดแบบไทย

- มะยฺยัง ภันเต วิสฺสุ วิสฺสุรภขณตถายะ ติสฺระเณนะ สะหะ ปญฺจะสีลานิยาจามะ
- ทุดิยฺมปี มะยฺยัง ภันเต วิสฺสุ วิสฺสุรภขณตถายะ ติสฺระเณนะ สะหะ

ปญฺจะสีลานิยาจามะ

- ตะดฺดิยฺมปี มะยฺยัง ภันเต วิสฺสุ วิสฺสุรภขณตถายะ ติสฺระเณนะ สะหะ

ปญฺจะสีลานิยาจามะ

2. คำอาราธนาธรรม

สะกดแบบบาลี

พรหฺมา จ โลกาทิปติ สหฺมปติ
 กตอญฺชลี อนฺธิวโรยาจถ
 สนฺตีธ สตตปาปฺรชกขชาติกา
 เทเสตฺถมม อฺนุกมปีมฺช

สะกดแบบไทย

พรหฺมา จะ โลกาทิปติ สะหฺมปะติ
 กัดอญฺชลี อฺนธิวะรัง อะยาจะถะ
 สันตีธะ สัตตปาปะระชกขชาติกา
 เทเสตฺถมมอะนุกัมปีมฺง ปะชง

ใบงานที่ 1

เรื่อง การอ่านคำบาลี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ ให้ถูกต้อง

1. ยาจามิ อ่านว่า .....
2. อิมานิ อ่านว่า .....
3. สรณ อ่านว่า .....
4. อรหโต อ่านว่า .....
5. ภควโต อ่านว่า .....
6. ปาณาติปาตา อ่านว่า .....
7. ลิกขา อ่านว่า .....
8. ทุกข อ่านว่า .....
9. พรหมา อ่านว่า .....
10. ภนเต อ่านว่า .....
11. ทุติยมปิ อ่านว่า .....
12. ตสส อ่านว่า .....
13. สุขติ อ่านว่า .....
14. วิส อ่านว่า .....
15. สรณสีล อ่านว่า .....
16. มยห อ่านว่า .....
17. ภควนต อ่านว่า .....
18. อนุกมป อ่านว่า .....
19. ลิกขาปท อ่านว่า .....
20. ปญญานรานรตน อ่านว่า .....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง การอ่านคำบาลี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ ให้ถูกต้อง

1. ยาจามิ อ่านว่า .. ยา - จา - มิ .....
2. อิมานิ อ่านว่า .. อิ - มา - นิ .....
3. สรณ อ่านว่า .. สะ - ระ - นะ .....
4. อรหโต อ่านว่า .. อะ - ระ - หะ - โต .....
5. ภควโต อ่านว่า .. พะ - คะ - วะ - โต .....
6. ปาณาติปาตา อ่านว่า .. ปา - นา - ตี - ปา - ตา .....
7. ลิกขา อ่านว่า .. ลิก - ขา .....
8. ทุกขิ์ อ่านว่า .. ทุก - ขัง .....
9. พรหมมา อ่านว่า .. พรหม - มา .....
10. ภนฺเต อ่านว่า .. พัน - เต .....
11. ทุติยมปิ อ่านว่า .. ตุ - ตี - ยัม - ปิ .....
12. ตสฺส อ่านว่า .. ตัด - สะ .....
13. สุคติ อ่านว่า .. สุ - คะ - ตี .....
14. วิสฺ อ่านว่า .. วิ - สุง .....
15. สรณสีลํ อ่านว่า .. สะ - ระ - นะ - สี - ลัง .....
16. มยฺหิ์ อ่านว่า .. มัย - หัง .....
17. ภควนฺติ์ อ่านว่า .. พะ - คะ - วัน - ตัง .....
18. อนุกมฺปิ์ อ่านว่า .. อะ - นุ - กัม - ปัง .....
19. ลิกขาปทึ์ อ่านว่า .. ลิก - ขา - ปะ - ทัง .....
20. ปญฺญานรานฺตณิ์ อ่านว่า .. ปัน - ยา - นะ - รา - นัง - รัต - ตะ - นัง .....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง คำนมัสการรอยพระพุทธรบาท

วนทามิ พุทฺธภาวปารติณณ ติโลกเกตุง ติภเวณาถิ โย โลกเสฏฺฐโฐ สกลกิเลส
 เจตฺวาน โโพเช สฺสิ ชนฺธิ อนฺตํ ยํ นมมทาย นทียา ปุลิเน จ ตีเร ยํ สจฺจพนฺชคิริเก สุมฺนา
 จลคเค ยํ ตตฺถ โยนกปุเร มุณีโน จ ปาทํ ตํ ปาทลฺยชนมฺหิสิรसानมามิ สฺวณณฺมาลิเก
 สฺวณณฺปพฺพเต สฺมณฺกุฏฺเฐ โยนกปุเรนมมทาย นทียา ปณฺจปาทวริ ฐฺวานิ อหิ วนทามิ
 ทูโรโต อิจฺเจวมจฺจนตฺนมสฺสเนยฺยนมสฺสมาโน รตนตตฺยํ ยํ ปุญฺญา ภิสฺนทํ วิปุลฺลิตถัง
 ตสฺसानุภาเวน หตฺนตราโย อามนตฺยามิ โว ภิกฺขเวปฺปฏิเทยามิ โว ภิกฺขเวชฺวยวชฺมมา
 สงฺขารา อปฺปมาเทน สมฺปาเตธาติ

คำแปล

ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธเจ้าผู้ข้ามพันฝั่งแห่งภพผู้เป็นธงชัยของไตรโลก ผู้เป็น
 นาถะ (ที่พึ่ง) อันเอกของไตรภพ ผู้ประเสริฐในโลก ตัดกิเลสได้สิ้นแล้ว ช่วยปลุกชนหา
 ประมาณมิได้ ให้ตื่น

รอยพระบาทไดอันพระองค์ได้แสดงไว้ในหาดทรายแถบฝั่งแม่น้ำนัมมทา รอยพระบาท
 ไดอันพระองค์ได้ทรงแสดงไว้เหนือเขาสัจจพันธ์ แลเหนือยอดเขาสุมนา รอยพระบาทไดอัน
 พระองค์ได้ทรงแสดงไว้เหนือเมืองโยนก ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธบาทนั้นๆ ของพระมุณี
 ด้วยเศียรเกล้า

ข้าพเจ้าขอนมัสการสถานที่มียรอยพระพุทธรบาทอันประเสริฐห้าสถาน แต่ที่ไกล คือ
 ที่เขาสุวรรณมาลิเก ที่เขาสุวรรณบรรพต ที่ยอดเขาสุมนกุฏ ที่โยนกบุรี ที่แม่น้ำชื่อนัมมทา
 ข้าพเจ้านมัสการอยู่ซึ่งพระรัตนตรัยใด อันบุคคลควรไหว้อย่างยิ่งโดยส่วนนี้ ได้แล้วซึ่งกองบุญ
 อันไพบูรณ์ ขออานุภาพพระรัตนตรัยนั้น จงจัดอันตรายเสียเถิด

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราขอเตือนท่านทั้งหลาย (จง)ทราบไว้ว่า สังขารทั้งหลายมีอัน
 ลึ้นไปเป็นธรรมดา ขอท่านทั้งหลายจงยังประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด
 ด้วยประการฉะนี้แล

**แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมมงคล 108 ประการในรอยพระพุทธบาทวัดเขาค้อ
การอ่านและเขียนภาษาบาลี**

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

- สมาชิกกลุ่ม 1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคุณภาพ
(ดูเกณฑ์ให้คะแนน)

ที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	อ่านและเขียนสระในภาษาบาลี				
2	อ่านและเขียนพยัญชนะในภาษาบาลี				
3	อ่านและเขียนเครื่องหมายต่างๆ ในภาษาบาลี				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน	10 – 12	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	ดี
คะแนน	4 – 6	พอใช้
คะแนน	1 – 3	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพ ดี

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาบาลี

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
อ่านและเขียน สระในภาษา บาลี	อ่านและเขียนสระ ในภาษาบาลี ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	อ่านและเขียนสระ ในภาษาบาลี ได้ถูกต้อง	มีข้อผิดพลาดใน การอ่านและ เขียนสระ ในภาษาบาลี อยู่บ้าง	มีข้อผิดพลาด ในการอ่านและ เขียนสระใน ภาษาบาลี
อ่านและเขียน พยัญชนะ ในภาษาบาลี	อ่านและเขียน พยัญชนะ ในภาษาบาลี ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	อ่านและเขียน พยัญชนะ ในภาษาบาลี ได้ถูกต้อง	มีข้อผิดพลาด ในการอ่านและ เขียนพยัญชนะ ในภาษาบาลี อยู่บ้าง	มีข้อผิดพลาด ในการอ่านและ เขียนพยัญชนะ ในภาษาบาลี
อ่านและเขียน เครื่องหมาย ต่าง ๆ ในภาษาบาลี	อ่านและเขียน เครื่องหมาย ต่าง ๆ ในภาษาบาลี ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	อ่านและเขียน เครื่องหมาย ต่าง ๆ ในภาษาบาลี ได้ถูกต้อง	มีข้อผิดพลาด ในการอ่านและ เขียนเครื่องหมาย ต่าง ๆ ในภาษาบาลี อยู่บ้าง	มีข้อผิดพลาด ในการอ่านและ เขียนเครื่องหมาย ต่าง ๆ ในภาษาบาลี

เกณฑ์การตัดสิน / ระดับคุณภาพ

คะแนน	10 – 12	ดีมาก
คะแนน	7 – 9	ดี
คะแนน	4 – 6	พอใช้
คะแนน	1 – 3	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ระดับคุณภาพ ดี

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านคำบาลี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ

1. ภคฺวา อ่านว่าอะไร
  - ก. พค – วา
  - ข. พัค – วา
  - ค. พะ – คะ – วา
  - ง. พัก – คะ – วา
2. คำว่า อัฐฺว อ่านว่าอย่างไร
  - ก. สุก
  - ข. สุขา
  - ค. สุขะ
  - ง. สุขัง
3. เสฺยโย อ่านว่าอะไร
  - ก. เส – โย
  - ข. เสย – โย
  - ค. เส – ยะ – โย
  - ง. เส – ยัง – โย
4. สุกฺโต อ่านว่าอะไร
  - ก. สุก – โต
  - ข. สุก – โโต
  - ค. สุก – คะ – โต
  - ง. สุก – คะ – โต

5. วิสัฏฐิ อ่านว่าอะไร
- ก. วิ – สั
  - ข. วิ – สั้ง
  - ค. วิส – สั
  - ง. วิ – สั้ง
6. อธิษฐาน อ่านว่าอะไร
- ก. ออ – ฮั้ง
  - ข. อะ – ระ – หะ
  - ค. ออ – ระ – ฮั้ง
  - ง. อะ – ระ – ฮั้ง
7. สัมมาสัมพุทธส อ่านว่าอะไร
- ก. สัม – มา – สัม – พุด – ทัด – สะ
  - ข. สม – มา – สม – พุด – ทัด – สะ
  - ค. สะ – มา – สะ – พุด – ทัด – สะ
  - ง. ไม่มีข้อใดอ่านถูก
8. ภิกขุ อ่านว่าอะไร
- ก. พิ – ขุ
  - ข. พิก – ขุ
  - ค. พิก – กะ – ขุ
  - ง. ไม่มีข้อใดอ่านถูก
9. อทินนา อ่านว่าอะไร
- ก. อะ – ทิ – นา
  - ข. อะ – ทิน – นา
  - ค. อะ – ทิ – นะ – นา
  - ง. อะ – ทิน – นั้ง – นา
10. สุคติ อ่านว่าอะไร
- ก. สุค – ตี
  - ข. สุค – ตึง
  - ค. สุ – คะ – ตี
  - ง. สุ – คะ – ตึง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านคำบาลี

1. ค	6. ง
2. ง	7. ก
3. ข	8. ข
4. ค	9. ข
5. ง	10. ง